

Horgásztörténelmi kutatásaim során számtalanszor találkoztam különféle tömegközlekedési eszközöket használó horgászokkal, akár írásban, fényképen vagy mozgóképen. Évekkel ezelőtt elhatároztam, hogy egy nagy hírű horgászhelyünket magam is úgy fogom megközelíteni, ahogyan az 50-60-70-es években a fővárosi horgászok nagy többsége. HÉV-vel indultam Ráckevére.



Ülünk a vonaton

Olvasmányaim során rendszeresen találkoztam vonatokon, autóbuszokon közlekedő horgászokkal, akik a téli szürkületben vagy a nyári hőségben kelték útra az áhított horgász hely felé. A régi horgászkalauzokban, kalendáriumokban, újságokban sokszor érzékeltették az utazás körülményeit szépíróink. Szép számmal indultak útnak Tassra, Ráckevére vagy akár a Velencei-tóra a horgászok. Természetesen motorkerékpáros közlekedéssel is olvashattunk horgászkalandokat, hiszen Hunyady Attila és Ferenczy Dénes írásaiban rendszeresen megjelentek a jó öreg felmálházott Pannóniák.

Dénes bácsi egyébként a mai napig motorozik, túl a nyolcvanon is, előszeretettel úsztat paducra a Gellért-hegy alatti Duna-szakaszon, ahova általában motorral érkezik.

En Ráckevére igyekeztem HÉV-vel. A modern ember elkényelmesedett, akár a közlekedést, akár a horgászatot nézzük. Magam sem emlékszem, mikor ültem legutóbb rajta. Meg kellett tervezni az utat, de ezúttal nem volt segítségemre a GPS.

A budapesti helyi érdekű vasutat (a köznyelv csak HÉV-ként használja) egy 1880-as, a főváros fejlesztéséről szóló törvények után kezdték tervezni. Hét év kellett a megvaló-

suláshoz, hiszen 1887-ben adták át az első szakaszát a Közvágóhíd és Soroksár között. Bő két esztendő kellett még, hogy a vonal elérjen Ráckevéig. A ráckevei HÉV-et manapság H6-os vonalnak hívják, derült ki útvonaltervezésem közben. Közvágóhíd megállótól indul, Ráckeve végállomással. A Közvágóhíd története (teljes nevén Budapesti Marhahúsvágóhíd és Húsfeldolgozó Vállalat) a főváros fejlesztésével nem sokkal az 1867-es kiegyezés után indult. Célja az egységesen ellenőrzött húsfeldolgozás volt, a közegészségügy jobbá tétele végett. Olyan mértékű munka zajlott a vágóhídon, hogy külön HÉV megál-



lót kapott, nem messze az impozáns épületegyüttestől.

A teljes vonalon két, horgászszemmel igen érdekes megállót találunk, közvetlenül Ráckeve előtt, ezek a Horgásztanyák és Angyalisziget. Beszédes nevű megállók, utalnak az utazóközönségre is. A Horgásztanyák megálló Szigetszentmártonhoz tartozik, ahonnan egy jó sétával megközelíthető a Ráckevei-Duna-ág partja. Korabeli bungalók, stégek maradványai tanúskodnak a korábbi időszakról, az élénk horgászletről. Az Angyalisziget (avagy Angyal-sziget) pedig már közigazgatásilag Ráckevehez tartozik, csak csónakkal megköze-

líthető legendás horgászhely. Egyik kedvenc kisfilmem, a Bodrossy Félix által 1965-ben készített Vikendsziget is az Angyal-szigetet mutatja be, rengeteg horgászvonakozással, nádbotokkal, tárolóorsókkal, úszókkal, a szívemhez közel álló stílusban. Szerepel benne az utolsó pákász, Mike is, a legendás rabsic. Érzékletesen mutatja be a szombati munkanap után HÉV-vel érkező vikendezőket, akik kertészkedni, pihenni, horgászni mennek a szigetre. Az egykori bádog tejhordón kolompolva jeleztek a révésznek, aki csónakkal vitte át az érkezőket a szigetre. A filmben felfedezhetünk magyar nádbotokat, kisipari

tárolóorsókat vagy éppen egy 57-es Rileh Rex-et, szövetezeti úszókat. A szigeten található Petőfi Horgász Egyesület korabeli versenyébe is bepillantást nyerhetünk.

A ráckevei végállomásig terveztem az utamat. Öreg hátizsákomat vettem elő, amit egy egykori HOKEV dolgozótól, Zentai Laci bácsitól kaptam. Egyébként ez a hátizsák megtalálható az 1950-es évekbeli horgászciikk-katalógusokban, az 1966-ban forgatott Túskevár filmsorozatban is ilyenekkel indul útnak a berekbe Ladó Gyula Lajos, azaz Tutajos. Csak a legszükségesebb dolgokat pakoltam össze, úszókat, ólmot, horgokat, bicskát. Estig terveztem ma-



radni, így került a hátizsákba házi kolbász is, ropogós paprikával, szénsavas vízzel, olaszrizlinggel. Mégis csak nyár van, jól jön majd a hűsítő. Friss kenyeret meg majd veszek a ráckevei péknél. Csalinak egy doboz csemegekukoricát pakoltam a zsákba, jó lesz etetni is a nád mellé. Sokat próbált öreg barátomat, a háromméteres, kétrészes Horgászciikk Készítő Vállalat által valamikor a hatvanas években készített bambuszbotot vettem magamhoz, a zsákba pedig másik kedvencemet, a szerintem legjobban használható magyar tárolóórót tettem be, egy Tiszát az ötvenes évekből. Természetesen elmaradhatatlan a szalmakalap is a nyári hőségben, fejembe nyomtam és útnak indultam.

Felszálltam a Közvágóhídon a HÉV-re és kényelmesen elhelyezkedtem. Elképzelttem, hogy néhány évtizeddel korábban hozzám hasonló figurák ücsörögtek a vasúton, hátizsákkal, horgászbotokkal, szalmakalapban. Most egyedül voltam horgász, a magam gondolataival. Az ablak mellől szemléltem a suhanó tájat, és gondolatban nemcsak Ráckeve felé tartottam, hanem egy korábbi, talán őszintébb, egyszerűbb világba. Valóságos időutazásba csöppentem.

Ráckeven leszállva szinte láttam magam előtt a boldog tömeget, amint horgászbotokkal megrakodva a vízpart felé sietnek. Jó kis séta várt rám. Elhaladtam a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetség épülete előtt, majd keresztül a kastélyparkon. A régi hajóállomáshoz igyekeztem, a Kelemen László parkba. A Hal-múzeum mögötti szakasz sokszor bizonyított már, megfelelő vízmélységével, két oldalról sűrű nádfallal. Tudják ezt a helyiek is, hétvégente általában foglalt minden hely, ezért jöttem hétköznap délután. A tikkasztó nyári napon jólesett a séta után megpihenni. Az öreg halászbárka és a vizaszobor régi ismerősként

fogadott. Senki nem volt a horgászhelyen. Letelepdedtem a lépcső aljára. Első dolgom a konzervkukorica kinyitása volt. Direkt nem tépőzárast vettem, hiszen hoztam konzervnyitót, már csak a hangulat miatt is. Pár marékka szórtam a nád mellé. Tollúszót vettem elő a hátizsákból, talán az illik a legjobban a bambuszbothoz. Persze egy öreg, szövethézi úszó is nagyszerű lenne, ám ezek ritkaságuk, éltés koruk miatt inkább kedves lakásdiszként élnek nyugdíjas éveiket. Szakáll nélküli horgot kötöttem. Igaz, abban az időben nem volt ilyen, ám tapasztalataim szerint a patinás angol márka sárga színű kampója a legjobb a csemegekukoricához. Két szemet tűztem fel és a nád mellé ejtettem úszómat.

Délután volt, ráértem szemlélődni. Csak egy szajkó mutatott érdeklődést társaságom iránt. A régi hajóállomás korlátján nézelődött a mátyásmadár. Lenyűgözött világítóan kék tollbetétje a szárnyán. Együtt lestük a mozdulatlan úszót a vízben. Hamar meguntam a kapástalanságot, a park közeli fájának lombjai között tűnt el. Horgászat közben historizáló külsejű sétahajó tűnt fel a távolban. Mi történt? Vajon tényleg visszarepültem a képzeletbeli időben bő hatvan évet? Nem, csak egy helyi turistajárat hozta vissza a régi időket a Kis-Dunán. Nem volt ez ritka látvány korábban, hiszen élénk hajósélet zajlott itt. Bizonyíték erre a sok fennmaradt régi hajóállomás. Gyakorlatilag minden Kis-Duna menti településnek a mai napig megvannak a régi kikötői, igaz, mára inkább kitűnő horgász helyként szolgálnak a vándorhorgászoknak. A régi magyar fahajók, csónakok is megérnek egy kis visszaemlékezést, hiszen Karsai mester facsónakjai vagy Paulini Géza Istros csónakmotorjai világszínvonalon készültek a XX. század első felében. A Buday-féle vagy a Sirály csónakmotor is meghatározó szereplője volt a magyar vízi életnek. Szerencsére manapság

egyre többen mentik ezeket a csodás hajókat és csónakmotorokat, jellegzetes hangjuk újra hallható a Kis-Dunán.

A hajókon morfondírozva önkéntelenül is Török Ádám és a Mini 1972-es klasszikusa, a Gőzhajó című dal szólalt meg fejemben: Hé-hé, hó-hó, jön a gőzhajó, itt a gőzhajó... A nagyszerű zenész világszínvonalú muzsikát alkotott, minden taktusa méltó párja lehet a Jethro Tullnak. A refrén végére úszóm elmerült, természetes bodorkát szakoltam. Megérkezett az előőr. Ismét szórtam félmaréknyi csemegét. Szép dévérkeszeg fektette fel a tollúszót a nyári délutánban. Közben előkerült a házi kolbász, a ráckevei kenyér, harsogva rágtam a ropogós paprikát. Csemegeztem. Úszóm elmerülése zavarta meg uzsonnámat. Bevágás után komoly ellenállást éreztem, hatalmasat vágatott a koma, szakítás lett a vége a jelenetnek. Szerencsére az úszóm megmenekült, csak az előke szakadt. Megérkeztek a nagyobb kosztosok az etetésre. Előket kötöttem, kissé erősebbet, és a horgot is nagyobbra cseréltem. Három szem csemegével lendítettem újra a szereléket. A nagy meleg enyhült, megérkezett a jó kapásidő. És valóban. Hasonló kapás, ám ezúttal jobban figyeltem. Nem engedtem a nád felé, a nyílt víz irányába tereltem. Volt súlya és ereje is, éreztem, hogy meglesz. Nem adta könnyen magát, ereje teljében volt. Idővel rövidültek a körök, a bambuszbot és a tároló jól dolgozott. Szép, kerek, cipőformájú ráckevei pikkelyes pontyot szakoltam. Néhány fotó után örömködvé engedtem vissza. Pakolni kezdtem, a maradék csemegét beszórtam a nád mellé.

Elfáradva sétáltam a HÉV-hez. Letelepdedtem az ablaknál, jólesett ülni egy keveset. A múltból a vasút a jelenbe hozott vissza, a városban dudálás, tülekedés fogadott. Nagyszerű időutazás volt, a végállomáson meg is vettem a jegyeket a következő útra.

